

Onderwerp

Prioriteiten Bouwagenda thema Digitalisering & Informatisering (CONCEPT)

Aan

Dirk de Jong, Min. EZ

Van

Namens BIR en BIM Loket:
Arjan Walinga (BIR), Herman Winkels (BIR/BIM Loket), Ronald van Aggelen (BIR), Jolande Baudet (BIR), Jacqueline Meerkerk (BIM Loket)

Datum

26 september 2017

Kenmerk

Begin 2017 is door de BouwInformatie Raad (BIR) samen met het BIM Loket input geleverd voor de Bouwagenda voor het thema Digitalisering en Informatisering. Het doel van deze memo is om inzicht te geven in de achtergrond en prioriteiten vanuit BIR/BIM Loket en het vervolg. Betere benutting van digitalisering en informatisering is een belangrijke aanjager voor de benodigde productiviteitssprong, waarbij we op dit moment nog aan het begin staan.

Achtergrond BIR en BIM Loket

De BIR is een unieke samenwerking van de verschillende branches binnen de bouw (Opdrachtgevers, Bouwend Nederland, NL Ingenieurs, BNA, Uneto-VNI, FME) en bestaat uit 2 bestuurders per branche. De samenwerking is gericht op versnelde implementatie van BIM (BouwInformatie Management/Modellering) in de Nederlandse bouwsector. BIM maakt het mogelijk om kwalitatief beter, efficiënter, economisch voordeliger, duurzamer en sneller te bouwen. Dit dient als vliegwiel voor de verbetering en vernieuwing van de sector: het versterken van de kwaliteit, continuïteit en (internationale) concurrentiepositie van de Nederlandse bouwsector. De BouwInformatieRaad bestaat ca. 12 jaar en heeft een aantal open standaarden en kennisproducten ontwikkeld. Voor het invullen van een regie- en coördinatiefunctie en voor het beheer van de open standaarden is 2,5 jaar geleden Stichting BIM Loket opgericht door de BIR en de kennisinstellingen CROW, STABU, SBRCURnet, buildingSMART Benelux, Ketenstandaard Bouw en Installatie en Geonovum. Het BIM Loket is gevestigd op de Bouwcampus en de uitvoeringsorganisatie is een samenwerking met de genoemde kennisinstellingen inclusief internationale aansluiting, en steunt daarnaast op een grote in-kind bijdrage vanuit de sector. Momenteel vindt integratie plaats van BIR en BIM Loket, waarmee de slagkracht verder wordt vergroot en de sector over een staande organisatie beschikt voor het onderwerp Digitalisering en Informatisering voor de gehele keten.

Voorstel prioriteiten vanuit Bouwagenda.

De belangrijkste criteria voor de keuze van prioriteiten zijn gevonden in:

- toepassing in Roadmaps van de Bouwagenda om mogelijkheden laten zien en awareness te vergroten.

- grootste belemmeringen in de huidige staat van de 'nationale Bouw Informatie Infrastructuur (NBII)' wegnemen.

Mede op basis van gesprekken met bureau Bouwagenda zien we de prioriteiten als volgt:

1. **Digitalisering en Informatisering "Prototype project(-en)"**

Prototype projecten, geschikt voor verdere opschaling, waarmee meerwaarde van BIM en open standaarden voor duurzaamheid zichtbaar wordt gemaakt, gekoppeld aan de Roadmaps van de Bouwagenda. En waar komende jaren advies en PR aan wordt gegeven om BIM implementatie verder op te schalen (o.a. op het gebied van open standaarden, ketenintegratie, onderwijs, kennisagenda e.d.). Mogelijk in de vorm van FieldLab projecten.

- a. Frisse scholen (Rotterdam). inzichtelijk maken van het binnenklimaat van een representatief aantal scholen via een online gebouwdossier gebouwd op een fundament van BIM met sensoren (Internet of Things). Hiermee de praktische toepasbaarheid van BIM in beheer helder en zeer tastbaar maken en mogelijkheden voor verduurzaming tonen. Daarmee kan het als inspiratie dienen voor andere praktische toepassingen en versnelde digitalisering in de bouw, waaronder bouwpasspoort (circulaire economie). Nader uit te werken met o.a. BAM, Root BV, Siemens?, etc.
- b. Renovatie en verduurzaming woningen Aardbevinggebied Groningen. Inzichtelijk maken huidige staat en historie op basis van BIM; communicatie en empowerment van burgers met BIM (regie over hun data). Verbeteren van veiligheid en leefbaarheid via 3-dimensionale digitale woon- en leefomgeving (GeoBIM) met verkenning van cybersecurity. Efficiënte en effectieve renovatie en verduurzaming via virtueel bouwen. Nader uit te werken met o.a. EZ, BZK, Kadaster etc.; inbreng resultaten Citydeal Digitale Woonomgeving.

2. **Verankering van open standaarden in aanbesteding en wet- en regelgeving**

Context creëren voor het afdwingen van toepassing van *open* standaarden, om duurzame toegang tot data mogelijk te maken:

- a. Instructie met voorbeelden hoe Bouwwerk Informatie Management in aanbestedingen met gebruik van open standaarden kan worden voorgeschreven ("Ikea instructie 2-pager", op basis ervaringen grote publieke opdrachtgevers en aannemers). Uitwerking van een 'Digi- ladder' naar analogie CO₂-ladder voor aanbestedingsdoeleinden en experimenteren met voorschrijven.
- b. Verkenning kansen wet- en regelgeving (Omgevingswet, Wet op Basisregistraties (o.a. Basisregistratie Ondergrond), Wet Generieke Data

Infrastructuur GDI, Wet Kwaliteitsborging Bouw, ...): mogelijkheden creëren voor adwingen toepassing open standaarden.

3. **Programmaplan voor regievoering**

Een cruciale randvoorwaarde voor dit thema is regie en leiderschap door de rijksoverheid vanuit een bredere digitale agenda. Tot op heden is de huidige staat ontwikkeld vanuit leiderschap uit de sector, hier is nu verdere versnelling nodig mede gezien de internationale ontwikkelingen. Samenbrengen van verschillende beleidsterreinen op dit onderwerp is nodig en het ontwikkelen van een visie op informatiemanagement; het opzetten van de informatiebril! Daarnaast is het uitbouwen van een regisserende functie over alle disciplines heen van belang. Om hier concreet handen en voeten aan te geven is het voorstel hiervoor een dialoog uit te werken (wie staat waarvoor aan de lat). En benodigde inspanningen en financiering concreet te maken in een programmaplan rond versnelde invoering digitalisering en informatisering (met als belangrijk onderdeel duurzaam beheer open standaarden).

Organisatie - kerncoalitie Digitalisering en Informatisering

De Bouwagenda wil een kerncoalitie samenstellen bestaande uit leden van de Bouwcoalitie en de trekker vanuit de Taskforce (Joanne Meyboom). Deze moet zorgen voor draagvlak en doorzettingsmacht. Ons voorstel is om bij de Kerncoalitie die voorzien is vanuit de Bouwagenda ook BIR-leden en leden vanuit de Bouwcoalitie met affiniteit rond dit onderwerp te betrekken.

Voorstel voor aanvullende leden Kerncoalitie:

- Vanuit BIR: Ronald van Aggelen (Root BV), Jolande Baudet (Heijmans), Aart van Gelder (Uneto-VNI)
- Vanuit Bouwcoalitie: Iman Koster (CROW), Rob van Wingerden (BAM), Michelle Blom (RWS)

Vervolg

De Bouwagenda wil begin oktober een stakeholder sessie organiseren om de prioriteiten en aanpak verder te bespreken. Er is afgesproken dat deze sessie plaatsvindt als workshop tijdens de BIM Loket Kennisdag op 6 oktober, gericht op concretisering van de BIM Agenda voor de Bouwagenda. De prioriteiten kunnen dan – met input van de plenaire discussie in het ochtendprogramma van de Kennisdag – verder aangescherpt worden. Medewerking is toegezegd vanuit Bouwagenda door Dorien Terpstra (namens Joanne Meyboom, Taskforcelid Bouwagenda vanuit Siemens) en Richard Mulder (Bouwagenda) en Ronald van Aggelen en Jolande Baudet (BIR). NB Op de Kennisdag, waarvan de 200 kaarten binnen een week 'uitverkocht' waren, verwelkomen we koplopers en beslissers uit de sector, zie ook <http://www.bimloket.nl/kom-naar-de-bim-loket-kennisdag-2017-op-6-oktober>).